

“Сонячний класик” Всеволод Зиновійович Нестайко

(30.01 1930 – 17.08.2014)

(Сценарій літературної години для учнів 5-6 класів)

Мета: ознайомити учнів з життєвим і творчим шляхом В. З. Нестайка, якому виповнилося 85 років від дні народження та провести вікторину по біографії письменника. Провести бібліографічний огляд книг автора, які є у шкільній бібліотеці і які читали учні. Ознайомити з новою книгою В. Нестайка – збіркою повістей та оповідань “Одиниця з обманом” шляхом інсценізацій обраних сюжетів.

Обладнання: мультимедійна апаратура, CD-презентація “Сонячний класик”, книжкова виставка “В гостях у Всеволода Нестайка”, CD-презентація “Одиниця з обманом”, CD-презентація “Чи уважний і слухач?”, відеоролики “Помер В. Нестайко” та “Тореадори з Васюківки”, сторінка літературного альманаху № 3 (січень 2015), присвячена ювілею письменника.

Бібліотекар: (Супровід презентації). Його світ – тонкий візерунок дитячої казки, сплетений із тисячі чарівних образів і найдивовижніших створінь. Його світ – ніби золотаве мереживо сяйва кожного з нових поколінь. Здається, він говорить тими самими словами і малює тими самими пензлями, що й сотні інших письменників і казкарів, але чомусь його творів не можна випустити з рук, не дочитавши до кінця.

Так, мова йде про Всеволода Зиновійовича Нестайка. Почувши його ім’я на обличчях переважної більшості дітей завітнуть усмішки, а в очах їхніх мам і тат заграють веселі бісики. Та й чимало бабусь і дідусів це прізвище не залишить байдужими: вони тут же засвітяться сонечками, бо пригадається їм власне дитинство... І немає в цьому а нічогосінько дивного: адже дитячий письменник Всеволод Зиновійович Нестайко своїми веселими, дотепними, мудрими повістями й казками радує, веселить і повчає вже не одне покоління,

бо за плечима в нього — десь під сотню виданих книжок, ціла авторська бібліотека! Та ще з десяток цікавих пригодницько-фантастичних творів, нових казкових повістей.

30 січня письменнику виповнилося 85 років, але , на жаль, він не дожив до цієї дати. 17 серпня 2014 року перестало битися його серце. І стає трошки сумно, що письменник не дожив до свого ювілею. Але, все ж , Бог дарував йому повних 84 роки, які він не прожив даремно, а залишив нам у спадок безцінну творчу скарбницю. Все життя він писав для дітей. Його ім'я і його твори відомі не тільки в Україні, але й далеко за її межами. Книги В.З.Нестайка перекладено двадцятьма мовами, в тому числі англійською, німецькою, французькою, іспанською, арабською, угорською, румунською, болгарською, словацькою тощо. Російською його книги виходили тринадцять разів. Нестайко є лауреатом літературної премії ім. Лесі Українки (за повість-казку “Незвичайні пригоди в лісовій школі”), премії ім. Миколи Трублаїні (за повість-казку “Незнайомка з Країни Сонячних Зайчиків”), премії ім. Олександра Копиленка (за казку “Пригоди їжачка Колька Колючки та його вірного друга і однокласника зайчика Косі Вуханя”). А 1979 року рішенням Міжнародної ради з дитячої та юнацької літератури його знамениту трилогію “Тореадори з Васюківки” було внесено до особливого Почесного списку Г.Х. Андерсена як один з найвидатніших творів сучасної дитячої літератури. Указом Президента України від 20.01.2010 р. Всеволод Нестайко нагороджений Орденом Ярослава Мудрого V ступеня.

А зараз переглянемо сторінки життя і творчості письменника.

Вдача у нього була весела, а життя не дуже веселе... І це дійсно так. Із сторінками життєвого і творчого шляху письменника вас ознайомлять учні 6 класу.

СОНЯЧНИЙ КЛАСИК (учні 6 класу)

Учень 1: Всеволод Зиновійович Нестайко народився 30 січня 1930 року в м. Бердичеві на Житомирщині в сім'ї службовця. Коли Всеволоду було три роки, загинув його батько, який у 20-ті роки був у "січових стрільцях". Батька хлопчик майже не пам'ятає. Йому було чотири роки, коли прийшла звістка про те, що тато загинув за кордоном, виконуючи державне завдання. Довго сподівався хлопчик , що батько все ще повернеться, та так і не дочекався...

Учень 2: Про Бердичів письменник нічого не пам'ятає, окрім страшного голоду тридцять третього. Після марних прохань дати чогось поїсти він, зітхаючи, просив маму: «Ну, то дай хоч води напиться». Рятуючись від голодомору, сім'я переїхала до родичів у Київ. З тих пір Київ став рідним містом

для письменника. Тож все своє свідоме життя Всеволод Нестайко прожив у столиці і вважав його рідним містом.

Учень 1: У дитинстві Всеволод був дуже хворобливим хлопчиком. Не було, здається, такої дитячої хвороби, котрою б він не перехворів. Мама вчителювала і не могла сидіти постійно біля сина. Доводилось зачиняти його самого вдома. Тому дитинство для Всеволода — це самотність. Сидів у коридорі під дверима і вслухався в жахливу тишу, а в уяві вимальовувалися різні потвори і чудовиська. Тоді починав гірко плакати, але його ніхто не чув. Тому хлопчик страшенно хотів швидше вирости і стати великим і дорослим.

Бібліотекар: Із спогадів письменника:

Учень 3: “Може, тому, що я був справді малий на зріст, чи не найменший у класі: малий, худий та ще й рудий, як вогонь червоний - мене дражнили “Море горить!”, “Пожежна команда”. А ще в класі мене називали Рудий африканський їжачок”.

Бібліотекар: І, щоб швидше вирости, Всеволод годинами стояв під дощем і спати лягав о сьомій.

Учень 2: А потім була школа. І знову залишався сам, але самотність уже змінилась на самотійність. Щасливим і безтурботним було життя Всеволода в молодшій школі. Коли набридало сидіти, міг устати і походити між партами. Так було до тих пір, поки Вася Мостовой не підставив йому ногу і хлопчик не гепнувся на втіху всьому класові.

Учень 1 Та закінчилось щасливе дитинство раптово, одного дня – почалася Вітчизняна війна. Хлопцеві було тоді одинадцять років. З мамою Всеволод Нестайко провів два роки в страшній київській окупації. Сім’я не встигла евакуюватися, тому що хлопчик знову захворів. Письменник згадує відчайдушний мамин зойк, коли біля нього розірвався снаряд і він впав, засипаний землею.

Учень 2: Та найстрашніша подія трапилася у Бабиному Яру. Відступаючи, німці палили свої жертви. Одного разу кілька полонених утекло. Фашисти з собаками кинулися їх шукати. А Всеволод з другом Павлушею неподалік рвали в ліщині горіхи. Німець подумав, що це втікачі, вистрелив Павлуші прямо в скроню і націлився на Всеволода, але потім розглядив, що це були діти...

Учень 1: Мама підпільно організувала школу, вчила Всеволода і його однолітків, щоб діти не забули набутих раніше знань. Це був їхній п’ятий клас. Ці уроки допомогли – Всеволода прийняли зразу до шостого класу.

Хлопець одразу потягнувся до літератури. Так і не зогледівся як несподівано виріс майже під два метри і перестав бути рудим.

Бібліотекар:Із спогадів:

Учень 3: “І раптом збагнув, що даремно поспішав вирости, що дитинство – найпрекрасніша, найщасливіша пора людського життя. І так мені захотілося повернутися назад! Назад – у дитинство. Та нема у часу дороги назад”.

Учень 2: І Коли настав час обирати професію, вирішив, що це буде тільки література. Скінчивши десятирічку, 1947 року майбутній письменник вступив на слов'янське відділення філологічного факультету Київського університету. Нелегкими й голодними були повоєнні роки Всеволода Нестайка, але то були роки юності й студентства, які запам'ятовуються на все життя. Доводилося працювати і столяром, і слюсарем, і візником, і репетитором.

Учень 1: Потім В. Нестайко працював у редакціях журналів “Дніпро”, “Барвінок”, у видавництві “Молодь”. З 1956 по 1987 рік завідував редакцією у видавництві “Веселка”.

Він завжди мріяв повертатися у дитинство і тому почав писати для дітей веселі і мудрі книги. Можливо, від діда по материнській лінії, Івана Семеновича Довганюка, він успадкував незвичайне почуття гумору. Звичайно ж, без таланту, без доброти і любові до дітей дитячим письменником стати неможливо. Всеволод Нестайко - дитячий письменник Божою милістю.

Бібліотекар: П'ятдесятип'ятирічний шлях у дитячій літературі він засвідчив виданням більше тридцяти книжок оповідань, казок, повістей і п'єс. Першим було оповідання “Шурка і Шурко” (1958). Найвідоміші з них “В Країні Сонячних Зайчиків” (1959), “Супутник Ліра-3” (1960), “Космо-Натка” (1963), “Робінзон Кукурузо” (1964), “Тореадори з Васюківки” (1973), “Одиниця з обманом” (1976), “Незвичайні пригоди в лісовій школі” (1981), “Загадка старого клоуна” (1982), “П'ятірка з хвостиком” (1985), “Незнайомка з Країни Сонячних Зайчиків” (1988), “Слідство триває”, “Таємничий голос за спиною” (1990), “Неймовірні детективи” (1995) та інші непересічні твори.

За творами Всеволода Нестайка поставлено фільми, які отримали міжнародні нагороди. Телефільм “Тореадори з Васюківки” одержав на міжнародному фестивалі в Мюнхені Гран-прі (1968), на Міжнародному фестивалі в Алегзандрії (Австралія) – головну премію (1969). Кінофільм “Одиниця з обманом” премійовано на Всесоюзному кінофестивалі у Києві (1984), відзначено спеціальним призом на міжнародному кінофестивалі у Габрово (Болгарія, 1985).

Раз на місяць письменник на першому каналі національного радіо вів передачу “Радіобайка Всеволода Нестайка”.

І до недавнього часу, щоранку на вулиці Шовковичній, у самому центрі Києва, можна було зустріти високого сивого чоловіка з песиком на повідку.

Час від часу він жартівливо сварився на свого Дюка й усміхнено-замріяно крокував далі...

І хоча письменник нещодавно покинув земне життя, така людина ніколи не відійде в забуття, адже його книжками зачитуються мільйони дітей “від 2 до 102...”, і якби зібрати воєдино всю їхню до нього любов – вона осяяла б всю Україну... Не даремно його називають “Сонячний класик”. А зараз

ознайомтеся з виставкою творів В. Нестайка, які він написав і які з них є у нашій шкільній бібліотеці. (Перегляд слайдів та книг з виставки)

Де-які книги ви вже читали, це “Пригоди в лісовій школі” та “Тореадори з Васюківки”. А зараз ознайомтеся з новою книгою. Яку ми нещодавно придбали.

Бібліографічний огляд збірки В. Нестайка “Одиниця з обманом”
(супровід презентації)

Бібліотекар: Любі діти! Перед вами – прекрасна книга В. Нестайка “Одиниця з обманом”. Вона розповідає про ваших однолітків. До збірки увійшли три повісті та 4 оповідання. Перша повість “Одиниця з обманом” розповідає про учнів 5-Б класу, друга повість “Дванадцятка з хвостиком” розкриває таємниці 5-А класу. Третя повість “Пригоди Грицька Половинки” розповідає про літні пригоди учнів у селі. Не менш цікаві і оповідання “Шурка і Шурко”, “Ябеда”, «“Злочин” Жори Горобейка» та “Імпічмент”. А щоб ви краще ознайомилися з цією чудовою книгою, до вашої уваги невеличкі уривки з творів, які вам покажуть учні 5-х класів.

Повість “Одиниця з обманом” представляють учні 5-Б класу.

Ліна Митрофанівна: Мій 5-Б неможливий!

Автор: Часто каже Ліна Митрофанівна

Ліна Митрофанівна: Мій 5-Б - Найкращий!

Автор: Так само часто каже Ліна Митрофанівна

Ліна Митрофанівна: Мій 5-Б доведе мене до інфаркту!

Автор: каже Ліна Митрофанівна

Ліна Митрофанівна: Мій 5-Б тільки й тримає мене на світі!

Автор: каже та ж сама Ліна Митрофанівна. То коли ж вона каже правду? Хто ж вони – оті 13 хлопчиків і 10 дівчаток, що мовчки схилюлися зараз над зошитами? Гарні вони чи погані?

Бібліотекар: А щоб розібратися у цьому – прочитайте повість і познайомтеся особисто з кожним учнем і ученицею 5-Б класу. Також ви дізнаєтеся чому повість має таку назву. До речі, Ліна Митрофанівна – не вигаданий персонаж. Так звали першу вчительку Всеволода Нестайка.

А зараз - інсценізація короткого сюжету з повісті “Дванадцятка з хвостиком”
Її представлять учні 5-А класу

Автор: У нашому 5-А народилася друга таємниця. Неждано-негадано, несподівано для всіх. Саме так, як і люблять народжуватися таємниці. У нас вже була одна таємниця – перша, але про неї пізніше. А зараз – про другу, ту, що народилася наприкінці навчального року, у травні місяці. Хтось із нашого

класу зробив благородний вчинок. Зробив, і, як говорили у рицарські часи, забажав лишитися невідомим. Весь клас аж підскакував від цікавості:

Дівчинка: Хто ???

Хлопчик: Ну хто???

Дівчинка: Та признайся ж! Ну!

Хлопчик: Ну це вже просто свинство!

Дівчинка: Уявляєте? Уявляєте? Просто кошмар!

Автор: Всі підозріло дивилися один на одного, але ніхто не признавався. Класний керівник Глафіра Павлівна цвіла як троянда від гордості і задоволення. Але їй теж не терпілося дізнатися хто ж той герой чи героїня? У її прохальному погляді так і читалося:

Глафіра Павлівна: «Невже ти мені, мені – твоєму класному керівникові не відкриєшся? Невже?!»

Автор: А Глафірі Павлівні навіть необхідно було це знати. Вона, як і інші вчителі, дуже боялася, щоб ненароком не вліпити погану оцінку отій самій благородній особі. Тому поганих оцінок вирішили не ставити взагалі, що дуже порадувало увесь 5-А.

Бібліотекар: Що ж це за друга таємниця? Хто ж з учнів 5-А зробив благородний вчинок? І який саме? Якою ж була перша таємниця 5-А класу? Хто ставив оцінку 12-ку з хвостиком? Про це та багато іншого ви дізнаєтеся, прочитавши цю захоплюючу повість. А зараз коротенько про повість “Пригоди Грицька Половинки”.

“Пригоди Грицька Половинки”.

Про користь книг вам багато розповідати не треба. Всі ви знаєте, що книга – добрий друг і порадник для кожної людини. Її навіть можна назвати супутником людини, адже вона супроводжує людину все її життя – майже від народження – до похилого віку. Але те, що книгу можна брати з собою на справу, а саме – красти яблука у чужому саду, ви, напевне, ще не придумали. Чим вона могла допомогти у цій поганій справі і що з цього вийшло, дізнаєтеся, прочитавши цю повість. Також ви познайомитеся з Грицьком Половинкою, дізнаєтеся, чому його так називають та чому однокласники вважають його пришельцем з іншої планети. Не забудьте прочитати і оповідання з цієї книги. Вони теж дуже цікаві і повчальні. Отож, чекаю вас у шкільній бібліотеці.

Бібліотекар: А тепер побачимо чи уважні ви читачі та глядачі: як ви запам’ятали відомості про В. Нестайка. Проведемо вікторину. Увага на екран! (презентація).

Завершуючи нашу зустріч я хотіла б, щоб ви не тільки запам’ятали фотографії цієї прекрасної і талановитої людини – В. Нестайка, але й мали змогу побачити його на власні очі і почути його голос. До вашої уваги відеоролик.

Читайте книги В. Нестайка, щоб у квітні, протягом Тижня дитячого читання, ви могли взяти участь у змаганнях, присвячених творчості В. Нестайка. До нових зустрічей!

Твори письменника для дітей

Супер «Б» з «фрикадельками»

До збірки увійшли повісті "Одиниця з обманом" і "П'ятірка з хвостиком" у новій авторській редакції, а також повість "Супер "Б" з "фрикадельками". У цих творах вирує шкільне життя з його радощами і прикрощами, веселими і сумними подіями. Письменник з великою любов'ю ставиться до своїх героїв, яким притаманні найкращі людські якості: щирість і відданість, здатність до співчуття і самопожертви, готовність прийти на допомогу і вміння дружити.

Чарівний талісман

До збірки увійшли три повісті: "Таємниця Віті Зайчика", "Чарівний талісман" і "Повість про те, як школярі побували в доісторичному часі і чим це закінчилося". У цих творах ідеться про шкільне життя, про справжню дружбу, захоптиві пригоди й дивовижні події, учасниками яких стають школярі. З притаманною йому майстерністю, щирістю, глибиною автор описує непрості стосунки дітей з дорослими, уміння своїх героїв знаходити вихід зі складних ситуацій. Як і завжди, у творах Всеволода Нестайка немає місця тузі, зневірі, журбі; натомість читачів приваблює гумор, самовідданість, оптимізм героїв, віра у здійснення мрій.

Дивовижні пригоди незвичайної Принцеси

У цій казці принцеса Іванна геть не схожа на принцес, про яких звикли читати діти, адже їй не сидиться у палаці, їй зовсім не хочеться танцювати на балах. То про що ж мріє сучасна принцеса? Про це і дізнається юний читач із нової казки відомого українського письменника. Для дітей молодшого шкільного віку.

Пригода в кукурудзі

До пропонованої книжки увійшли найкращі оповідання класика української дитячої літератури Всеволода Нестайка, які публікувалися в періодиці та включалися до різних збірок протягом десятків років. Поринаючи разом із маленькими героями оповідань у захоптиві пригоди, юний читач пізнаватиме

світ і дізнається, як відрізнити правду від кривди, як залишитися оптимістом у найскладніших ситуаціях, а головне — що таке справжня дружба.

Загадка старого клоуна

Цей пригодницький роман Всеволода Нестайка, який побачив світ 1982 року, перевидається вперше. Автор розповідає про київське шкільне життя вчорашнього сільського хлопчика Стьопа Наливайка, про його друзів із 6-Б та про його фантастичні мандри в минуле і майбутнє за допомогою старшого друга Чака, старого клоуна і чаклуна. Завдяки Стюпі та невгамовному духові козацьких пращурів, що живе в його душі, читач має змогу побачити Київ і киян у різні історичні епохи, починаючи від часів Ярослава Мудрого і закінчуючи XX століттям.

Космонавти з нашого будинку

До пропонованої книжки класика української дитячої літератури Всеволода Нестайка увійшли повість "Пригоди Грицька Половинки" та кілька яскравих оповідань про життя школярів, їхні веселі пригоди і справжню дружбу.

Неймовірні детективи

Женя Кисіль і Вітасик Дорошенко, звичайні київські школярі, ніколи не думали, не гадали, що їм доведеться розплутувати загадкові злочини з присмаком містики. Проте хіба можна лишатися осторонь, коли поруч коїться неймовірний детектив? І коли допомоги потребують капітани міліції?.. Захопливі повісті відомого дитячого письменника Всеволода Нестайка запрошують юного читача приєднатися до карколомних пригод, взяти участь у розслідуванні й опинитися віч-на-віч із загадками, пояснення яких іще не знає сучасна наука.

Країна Сонячних Зайчиків

До збірки увійшли три казкові повісті Всеволода Нестайка: "В Країні Сонячних Зайчиків", "Незнайомка з Країни Сонячних Зайчиків" та "В Країні Місячних Зайчиків". Ці веселі, дотепні й мудрі твори полюбилися не одному поколінню юних українців, їх також із задоволенням читають діти інших країн. Твори відомого дитячого письменника перекладено багатьма мовами світу. Вони подарують вам багато радощів, веселощів, сміху.